

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU A
ŠKOLNÍ KLUB**

1. Identifikační údaje

Název zařízení: Školní družina a školní klub při Základní a mateřské škole
Praha 5 – Smíchov, Kořenského 10/760

Adresa: Základní a mateřská škola Praha 5 – Smíchov, Kořenského 10/760
Kořenského 10/760, 150 00 Praha 5

Ředitelka: Mgr. Bc. Libuše Daňhelková

Vychovatelky: Věra Lasovská - *vedoucí vychovatelka*
Alice Kovaříčková
Jana Hadravová
Dagmar Kudličková, DiS.
Andrea Kuncová
Eva Chvojková

Telefon: 257 326 119 – 120, 606 277 967

E-mail: info@zskorenskeho.cz

Web: <http://www.zskorenskeho.cz>

Zřizovatel: Městská část Praha 5
Náměstí 14. října 4
150 22 Praha 5

Platnost dokumentu od 1. září 2017

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika školní družiny a školního klubu (dále ŠD/ŠK)

Školní družinu a školní klub (dále jen ŠD/ŠK) navštěvují žáci 1. – 5. ročníku ZŠ. Tvoří ji pět věkově smíšených oddělení, průměrná naplněnost je 25 dětí.

ŠD má jednu samostatnou třídu, která se nachází v přízemí školy.

Další oddělení jsou umístěny ve třídách, kde dopoledne probíhá výuka. Prostor tříd je rozdělen na dvě části. První část je herna s kobercem a druhá část je určena pro výtvarně rukodělnou a pracovní činnost.

K dispozici je sociální zařízení. K rekreačním a sportovním činnostem využívá družina/klub školní zahradu, hřiště a tělocvičny. Dále může ŠD/ŠK využívat školní knihovnu a počítačové učebny.

Činnost ŠD/ŠK vychází z pedagogiky volného času. Cílem je vytvoření místa pro aktivní odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času.

3. Cíle školního vzdělávacího programu školní družiny a školního klubu

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- Vychovávat ke smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplnění volného času

1. cíl: *Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení*

- ✓ Podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- ✓ Motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- ✓ Rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a tvůrčí schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- ✓ Rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

2. cíl: *Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost – předpokladem naplňování je:*

- ✓ Poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými,
- ✓ Péče o druhé a ohled na jiné
- ✓ Hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- ✓ V rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- ✓ Rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- ✓ Vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení

3. cíl: *Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí – předpokladem naplňování je:*

- ✓ Rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb

- ✓ Vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- ✓ Vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- ✓ Vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá

4. cíl: *Vychovávat ke smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času – předpokladem naplňování je:*

- ✓ Pestrost, přiměřenost a vhodná motivace činností
- ✓ Rozvíjení individuálních zájmů dětí
- ✓ Spolupráce dětí při výběru činností

4. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to např. návštěvy muzeí, Stanice přírodovědců a knihovny, akcí Městské části Praha 5, akcí Komunitního centra „Prádelna“.

Odpočinkové činnosti obsahují klidové činnosti (individuální hry, četba, poslech, uvolňovací cviky).

Rekreační činnosti obsahují aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. pobyt na hřišti, školní zahrádce nebo v okolí školy.

Příprava na vyučování zahrnuje především didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve vyučování.

5. Obsah vzdělávání

Základním prostředkem činnosti družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Program výchovy a vzdělávání vychází z RVP naší školy, a to z kapitoly „Člověk a jeho svět“.

Je uspořádán do 5 tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví). Je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus a je určen dětem od 1. do 5. třídy.

Je vytvořen na základě polohy a podmínek školy. ŠVP je otevřený dokument, který se může doplnit nebo upravit dle nastalých změn.

Místo, kde žijeme

- ✓ **Domov:** okruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině posílení vztahu k rodině, výroba dárků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou
- ✓ **Škola:** vstup do školy, orientace ve škole a v družině, bezpečná cesta do školy a ze školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole

- ✓ **Obec, kde žijeme:** důležitá místa v obci, OÚ, obchod, pošta, knihovna, doprava - dopravní značky a dopravní předpisy, dopravní prostředky, podíl na prezentaci vlastními pracemi žáků
- ✓ **Naše vlast:** orientace na mapě, povídání o státních svátcích a významných dnech republiky, pojem vlastenectví – národ, vysvětlení historie, hlavní město Praha - její památky, ostatní významná města a místa v ČR – CHKO A NP

Lidé kolem nás

- ✓ **Rodina a kamarádi:** soužití v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na veřejnosti, základní komunikace mezi lidmi, pomoc druhému, lidské vlastnosti, povolání, lidé s různými handicapy
- ✓ **Chování mezi lidmi:** pravidla slušného chování mezi vrstevníky ve škole a v družině, na hřišti mezi mladšími dětmi, mezi dospělými, na veřejnosti
- ✓ **Vlastnictví:** soukromé - neber, co není tvé, veřejné - společné hračky, nerozbijíme je, přiznáme se, když něco omylem rozbijeme a snažíme se to napravit, společný úklid
- ✓ **Právo a spravedlnost:** základní lidská práva a povinnosti, dětská práva

Lidé a čas

- ✓ **Režim dne:** dodržování denního režimu, využití volného času
- ✓ **Orientace v čase:** hodiny, odhadování času, historie a pokrok,
- ✓ **Roční období:** pozorování změn v přírodě – související zvyky a tradice, rozčlenění roku Na měsíce

Rozmanitost přírody

- ✓ **Životní prostředí:** pravidla chování v přírodě, ochrana přírody, přírodovědné vycházky, třídění odpadu, sběr papíru
- ✓ **Neživá příroda**
- ✓ **Živá příroda:** práce s atlasem, encyklopedií, výukové programy na pc, návštěva stanice přírodovědců
- ✓ **Pokožkové rostliny:** zalévání, přesazování, výsev

Člověk a jeho zdraví

- ✓ **První pomoc:** - předcházení úrazům, drobná poranění, důležitá telefonní čísla, pozor na nebezpečné nálezy (použité injekční stříkačky, drogy apod.)
- ✓ **Prevence před nachlazením:** správné oblékání, otužování, pitný režim, rozvoj tělesné zdatnosti
- ✓ **Nemoci, osobní hygiena:** přenosné nemoci, vitamíny
- ✓ **Zdravá výživa**

6. Materiální podmínky

Školní družina a školní klub má k dispozici pět tříd. Tělovýchovné a sportovní činnosti probíhají v tělocvičnách nebo na školním hřišti. K dispozici má ŠD/ŠK počítačové učebny. V okolí školy je několik dětských hřišť, kde probíhá rekreační činnost.

7. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje 6 vychovatelek. Odbornost si zvyšují studiem na vysoké škole v oboru výchovy a vzdělávání, v akreditovaných kurzech a samostudiem.

8. Hygienické a bezpečnostní podmínky, psychosociální podmínky

Bezpečnost a ochrana dětí je zajištěna po celou dobu jejich pobytu ve školní družině a školním klubu. Děti jsou vždy na začátku školního roku seznámeny se školním řádem školní družiny a školního klubu, pravidly bezpečnosti při hrách a soutěžích, s řádem učeben a odborných pracoven (tělocvična, hřiště, školní zahrada, učebna PC).

Zajištěny jsou podmínky hygienické – vhodný stravovací režim, zdravé prostředí užívaných prostor (světlo, větrání).

Prostředky první pomoci (lékárnička) jsou dostupné a jsou pravidelně doplňovány. Úraz či zranění je vždy zaevidován do knihy úrazů.

Podrobnosti stanoví vyhláška č. 64/2005 Sb. o evidenci úrazů žáků a studentů.

Pravidla bezpečnosti:

- ✓ Vhodná obuv (přezůvky, sport)
- ✓ Pracovní oděv (keramická dílna, výtvarná výchova)
- ✓ Používání bezpečnostních pomůcek
- ✓ Vymezení vhodných prostor ke sportům a hrám
- ✓ Dostupnost prostředků první pomoci
- ✓ Dodržování pokynů vychovatelek

Psychosociální podmínky

- ✓ Vytváření pohody, příznivé sociální klima
- ✓ Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- ✓ Věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ✓ Ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- ✓ Spoluúčast žáků ŠD/ŠK na životě školy
- ✓ Včasná informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti ŠD/ŠK a jejím vnitřním řádu

9. Ekonomické podmínky

Většina hlavní činnosti ŠD / ŠK je financována z vlastních příjmů, příspěvků zřizovatele a ze státního rozpočtu. Splatnost úplaty stanoví ředitelka školy. Úplata může být snížena nebo prominuta dle pravidel uvedených ve vyhlášce č.74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při motivování a hodnocení žáků a také při výběru činnosti musíme brát ohled na žáky, kteří mají speciální potřeby. Do školní družiny a školního klubu jsou integrováni i žáci z jazykově odlišného prostředí. Snahou je vytvořit těmto žákům podmínky k rozvoji jejich osobnosti, co nejvíce s nimi komunikovat, snažit se je začlenit do kolektivu ostatních dětí. Některé jsou adaptabilní, rychle si zvyknou, jiné mají problém se s novým prostředím a vrstevníky sžít. Je důležité věnovat těmto dětem více pozornosti a kladně hodnotit i malé pokroky. Nesmí se cítit ostrčeně. Spolupracujeme s rodiči.

11. Délka a časový plán vzdělávání

Účastník školního vzdělávání, v tomto případě žák školní družiny, školního klubu, je přijímám na dobu jednoho roku. Na začátku školního roku odevzdá řádně vyplněný zápisní lístek (přihlášku) s tím, že má možnost se kdykoliv během roku odhlásit. Vždy musí být tato změna potvrzena rodiči – vyplněn odhlašovací lístek. Každé oddělení se řídí týdenní skladbou zaměstnání. Skladba zaměstnání je uzpůsobena věku dětí. Důležitá je motivace, individuální přístup ke každému dítěti a schopnost komunikace vychovatelky s žáky. Hodnocení činností probíhá formou rozhovoru, výstavy či ankety.

Září:	Místo kde žijeme – škola Lidé kolem nás – rodina a kamarádi Rozvoj tělesné zdatnosti
Říjen:	Místo kde žijeme – obec – Praha 5 Rozmanitost přírody – životní prostředí
Listopad:	Člověk a jeho zdraví – prevence, nemoci a hygiena Lidé a čas – roční období – zvyky a tradice
Prosinec:	Místo kde žijeme - rodina Lidé kolem nás – chování mezi lidmi
Leden:	Lidé a čas – roční období – změny v přírodě Lidé kolem nás – vlastnictví
Únor:	Lidé a čas – orientace v čase – historie a pokrok Člověk a jeho zdraví – zdravá výživa
Březen:	Rozmanitost přírody – péče o rostliny Lidé a čas – režim dne – odpočinek, pitný režim
Duben:	Lidé a čas – orientace v čase – hodiny, jízdní řády Rozvoj tělesné zdatnosti
Květen:	Rozmanitost přírody – živá a neživá příroda Místo, kde žijeme – naše vlast
Červen:	Člověk a jeho zdraví – první pomoc Lidé kolem nás – právo a spravedlnost

12. Klíčové kompetence

- a) **Kompetence k učení** – pochopení nutnosti přípravy na vyučování, orientace ve světě informací,
posoudit a zhodnotit svůj výkon, podpora rozvoje logického myšlení
zdokonalování grafického projevu
vedení k upevňování preventivního zdraví
nabídka aktivačních metod
- b) **Kompetence k řešení problémů** – rozvíjení tvořivosti při řešení problémů
vnímání problémových situací
rozvoj schopností hledat nová řešení
používání dalších informací a zdrojů,
aplikace poznatků v praxi
promýšlení pracovních postupů při praktických cvičeních
- c) **Kompetence komunikativní** – vyjádření svých myšlenek, názorů v souvislém ústním projevu
naslouchání ostatním
zapojování do diskuze
spolupráce v týmu
využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků
schopnost mluvit na veřejnosti
rozvoj slovní zásoby
- d) **Kompetence sociální a personální** – podílení se na utváření příjemné atmosféry ve skupině,
navazování a udržování kontaktů
poskytnutí pomoci
vhodná komunikace se spolužáky
respektování názorů druhých
hodnocení práce své i ostatních, naplánování a rozdělení práce
- e) **Kompetence občanské** – respektování přesvědčení druhých lidí
schopnost vcítit se do situace druhých
uvědomit si povinnost postavit se proti násilí
uvědomění si svých práv a povinností
poskytnutí pomoci, aktivní zapojení do kulturního života
chápání ekologických souvislostí
- f) **Kompetence pracovní** – používání bezpečných pomůcek a materiálů
dodržování pravidel bezpečnosti
pečlivá práce s pocitem hrdosti
využívání získaných zkušeností